

MJØSNYTT

07/2015

INFORMASJON FRA MJØSEN SKOG

Transport

Les mer på side 3

Stort behov for opprusting

Det er ingen tvil om at det er behov for et krafttak for å få rustet opp skogsbilveinettet. Samtidig er det krevende å få dette til. En stor andel av veiforeningene er fortsatt «sovende», i mange tilfeller mangler det en avklart fordelingsnøkkel for hvordan kostnadene skal fordeles. Og det sentrale spørsmålet er uansett: Skal det hentes ut så mye tømmer langs skogsbilveien at det forsvarer kostnadene ved opprustingen?

På vei til industri eller jernbaneterminal skal tømmer ofte transporteres på fylkesveinettet. For å få skrevet opp alle de viktige fylkesveiene til å tillate 60 tonn totalvekt for tømmervogntog trenger vi et eget bruprogram for fylkesveiene.

På jakt etter bedre løsninger

For meg som daglig leder er det helt vesentlig at vi i Mjøsen Skog har en krystallklar oppfatning av hva som er vårt oppdrag. Og at vi hver dag arbeider for å bli en bedre samarbeidspartner for skogeierne. Så la meg gi noen glimt av hva vi holder på med akkurat nå.

PRIS OG AVSETNING: Dette er vår aller viktigste oppgave. På sagtømmer er vår hovedstrategi å skape lønnsomhet både på kort og langsikt gjennom kundetilpassede leveranser til lokal industri. Samtidig er det mye å vinne på å kunne løfte enda mer over i sagtømmerlunna. Derfor har vi åpnet nye kanaler for salg av lavere sagtømmerkvaliteter. Det opptar oss, for der ligger det kroner å hente for skogeier. På massevirkesalget ønsker vi større trygghet for avsetning og har åpnet en ny salgskanal på massevirke. Vi oppgraderer samtidig Kvam terminal så den blir enda mer effektiv for omlasting til tog.

FAGLIG RÅDGIVNING: Det er viktig for oss at våre eiere, og andre som bruker våre tjenester, opplever at de får solide faglige råd og opplever trygghet som skogeier. Derfor legger vi stor vekt på at våre medarbeidere er godt oppdatert. Det tilstreber vi gjennom å stå i kontakt med de sterkeste fagmiljøene på skog i Skandinavia.

GJØRE DET ENKELT FOR SKOGEIER: I skogbruket kan det gå lang tid fra et driftsoppdrag blir planlagt til at hogsten er utført, tømmeret innkjørt, oppgjøret ferdig og foryngelsen gjennomført. Det gir mange kontaktpunkter. Vi er opptatt av at prosessen skal bli en god totalopplevelse for skogeier, der det blir stadig enklere å skaffe seg oversikt. Derfor gjennomfører vi nå en stor oppgradering av Allma-systemet og en forbedret portaløsning der skogeier kan få en god oversikt over sine egne forretningsforhold. Også hjemmesiden blir oppgradert.

FORSVARE SKOGEIERINTERESSENE: Næringspolitikk er en del av vårt oppdrag. Derinngår både å kjempe for best mulig vilkår for å skape verdier ut av skogsråstoffet, og å forsvare grunneierinteressene. Akkurat nå jobber vi for at skog kan spille en sentral rolle i det grønne skiftet og at Innlandet får en viktig rolle i denne omstillingen. Vi arbeider også mye med veispørsmål, fordi transportkostnadene er så viktige for avsetning og lønnsomhet i skognæringen. Det inkluderer også skogsbilveinettet.

VÅRT MÅL KAN oppsummeres ganske enkelt: Vi skal gjøre det trygt, enklere og mer lønnsomt å være skogeier.

Erik A. Dahl

AV ERIK A. DAHL
Administrerende direktør

Kontakt din skogbruksleder for detaljert prisinformasjon!

MarkedsBildet

- Fortsatt høy hogstaktivitet
- Forhandlinger om vinterens tømmerpriser pågår
- Tømmereksporten fortsetter

Trelast

Høy internasjonal produksjon av trelast gjør at eksportmarkedet er fullt av varer. Markedet har problemer med å svelge unna den høye produksjonen. I det norske markedet er det en viss nedgang som følge av konjunktursituasjonen i landet. Det europeiske markedet utvikler seg stabilt med en marginal forbruksvekst. Det engelske markedet er fortsatt bra med en stor importøkning.

Sagtømmer

Den fine høsten har gjort at hogsten går bra. Sagbrukene behøver sagtømmer. Markedet for sagtømmer ser stabilt ut, og vi forventer ikke store svingninger.

Massevirke

Det råder et stort overskudd i markedet når det gjelder massevirke. Høy hogstaktivitet gjør at produksjonen av massevirkeandelen også øker. En svak krona og en sterk dollar gjør at industrien fortsatt går bra.

Andelseiertillegg

Andelseiere oppnår et andelseiertillegg på 10 kr/m³. Andelseiertillegget legges inn i den løpende utbetalingsprisen og gjør at registrerte andelseiere vil oppnå 10 kr bedre pris på all tømmeromsetning gjennom Mjøsen Skog enn ikke-andelseiere.

Bonuser 2015

Storleverandørtillegg:

- Årlig leveranse større enn 1 500 m³: **10 kr/m³**
- Årlig leveranse større enn 5 000 m³: **15 kr/m³**

Ny andelseier:

Gjelder 1 av de 3 første år kalenderår etter at en har blitt andelseier: **10 kr/m³**.

Detaljert prisinformasjon

Andelseiere i Mjøsen Skog kan få mer informasjon om prisene ved å logge seg inn på Mjøsen Skogs skogeierportal. Hvis du ikke allerede er bruker, kontakt vårt sentralbord: mjosen@mjosen.no

Tekst: STEFAN MATTSSON

SKOGSVEIER

Skogsbilveiene på dagsorden

Statsråd Sylvi Listhaug har vært krystallklar i sine politiske signaler om betydningen av å ruste opp og bygge nye skogsbilveier. Ett av områdene som har økt veiaktiviteten de siste par årene er Gjøvik-Toten, bl.a. som følge av eget veiprojekt og egen veiplanlegger i Oppland.

Mange fant veien til veibefaring i Redalen. Her har man stoppet ved en nyanlagt stikkrenne, lagt etter alle kunstens regler. Skogkurs har filmet leggingen av nettopp denne stikkrenna. Snart blir filmen å finne på YouTube.

Tekst: BERIT SANNESS

Stor interesse for nytt anlegg

Nylig deltok nær 40 skogeiere på befaring av veianlegg i Redalen i regi av prosjekt «Tømmer ut av skogen – Opprusting av skogsbilveiene». Prosjektet avsluttes i år. Veibefaringen var åpen for alle skogeierne i Gjøvik-Toten-området. Målet var å tilrettelegge for at interesserte skogeiere kunne trekke vekslers på erfaringene som er høstet i forbindelse med det vellykkede veianlegget i Skøyenveien i Redalen.

Alt etter boka

Sammen med 24 andre skogeiere ble skogeier Jens Ole Lomsdalen plukket ut til å være veipådriver gjennom veiprojektet. Lomsdalen er styreleder i Skøyenveien, der det var behov for ny avkjøring fra offentlig vei og opprusting av 3,6 km vei.

Oppland i farta

REDUSERTE TRANSPORTKOSTNADER ER viktig for næringen, og Mjøsen Skog har i flere år arbeidet for å forbedre infrastrukturen i vårt område. De nye veilistene fra 1. oktober viser at Hedmark ligger lengst framme med å innføre 60 tonn totalvekt for tømmervogntog i vårt område.

Oppland i farta

I Oppland var nesten ingen fylkesveier godkjent for 60 tonn totalvekt pr. 1. april i år. Riksveinet med omkjøringsveier hadde vært prioritert. Nå har Statens vegvesen noen måneder hatt full trøkk på fylkesveiene, og det har gitt resultater.

Skøyenveiens styreleder Jens Ole Lomsdalen er fornøyd med at veien igjen kan transportere tømmer gjennom hele året.

Jens Ole Lomsdalen er glad for at veiforeningens eiere ble med på veiløftet. – Vi fikk transportnekt vinterstid og da var det behov for å gjøre noe, sier Lomsdalen. Under veibefaringen kunne han og entreprenør Jarle Bjørnerud ta imot ros for å ha utført både planlegging og gjennomføring etter boka.

Les mer fra veibefaringen på www.mjosen.no

Omkring 658 km fylkesvei er skrevet opp til 60 tonn totalvekt i den nye veilista, og bruberegningene fortsetter for fullt. Skog- og trenæringen har bedt om at veilista i Oppland revideres ekstraordinært, slik at vi får glede av nye oppskrivninger så snart som mulig.

Underlig i Akershus

I Akershus står de fleste fylkesveiene fortsatt oppført med 22 meter vogntogengde – uvisst av hvilken grunn. Andre fylker har innført 24 meter vogntogengde på alle fylkesveier der dette er mulig. Det er vanskelig å se hvorfor Akershus har en så annerledes tilnærming til dette. Saken vil bli tatt opp med vegkontoret i Akershus.

FAKTA

Prosess for opprusting av skogsbilvei

Fra planleggingen starter til opprustingen er i gang, må du regne at det tar minst ett år. Her er noen sjekkpunkter for prosessen – utarbeidet i samarbeid med skogbrukssjef Asmund Kristiansen, Gjøvik kommune:

- Styret avdekker behov for tiltak. Veien kan ha fått kjørenekt hele eller deler av året eller ett eller flere medlemmer har hatt vanskeligheter med å få fram tømmeret
- Styret innkaller til møte(r) i veiforeningen. Første møte kan avklare hva man ønsker å gjøre. Styret innhenter deretter faglig bistand (veiplanlegger) for å få kjøtt og blod på de foreløpige planene. Det kan være kontakt med en entreprenør for å få et prisoverslag før man tar endelig beslutning
- Veiforeningen avklarer hva man ønsker å gjøre og hvem som vil være med. Om nødvendig revideres fordelingsnøkkel for kostnadsfordeling
- Veiforeningen beslutter opprustingen
- Styret søker kommunen om godkjenning av tiltak dersom traséen skal endres eller bredden på veien utvides utover eksisterende grøfter/skjæring
- Styret søker evt. om tilskudd via landbrukskontoret (går videre til FM) – med underskrift av de som forplikter veiforeningen – evt. alle eierne av veien. Her må de organisatoriske forholdene være på plass, inkludert kostnadsfordelingen, ellers vil ikke søknaden kunne behandles.
- Styret inngår avtale med entreprenør
- Tiltak gjennomføres
- Styret lager forslag til vedlikeholdsplan og finansiering
- Veiforeningen beslutter vedlikeholdsplan
- Veiforeningen innfører avgift på tømmertransport pr m³ for bruk av opprustet vei fra dag én

Det er manko på gode entreprenører. Er man enig om at noe må gjøres, kan mulighet for å få tak i en dyktig entreprenør være katalysatoren for å få avklart kostnadsfordeling og nødvendig planlegging.

Ønsker eget bruprogram

Begrenset kapasitet til å beregne bruer går igjen i mange fylker. Statens vegvesen styrker heldigvis innsatsen på området. Beregningene vil i en del tilfeller avsløre bruer som blir flaskehals i fylkesveinet, dersom de ikke rustes opp. Dette blir det krevende for fylkeskommunene å håndtere. Skogeierforbundet har derfor tatt til orde for at Staten bør etablere et eget bruprogram for fylkesveinet, et tiltak Mjøsen Skog har stor tro på. ■

STATSBUDSETTET

Hva er næringsvirksomhet?

– Regjeringens forslag om å endre grensen for når skog anses som næringsvirksomhet, vil få uheldige følger for mange og må stoppes. Vi kan ikke akseptere at 75.000 eiendommer med et pennestrøk ikke lenger defineres som næringsvirksomhet, sier styreleder Terje Uggen.

Tekst: BERIT SANNESS

Foreslår ny definisjon

I forslaget til statsbudsjett for 2016 foreslår Regjeringen å endre grensen for når skog skal anses for å være virksomhet (næring). Dersom skogen ikke anses for å være virksomhet, skal inntekten skattlegges som kapitalskatt (i forslaget satt til 25 pst), og gjennomsnittsligningen skal ikke brukes. Skogeieren slipper regnskapsplikt, og det skal ikke leveres næringsoppgave. Forslaget vil omfatte tusenvis av skogeiere.

Forslaget innebærer at grensen for når skog skal regnes som virksomhet i skattemessig forstand, frigjøres fra en grense ved 3-5 m³ årlig tilvekst (husbehovsskog), som ofte blir praktisert i dag. I stedet skal skatterettens alminnelige prinsipper gjelde. Det antas at skog med årlig nyttbar tilvekst opp til 100 m³ normalt ikke oppfyller kravene til virksomhet, mens skog med nyttbar tilvekst over 200 m³ normalt gjør det.

Flere negative konsekvenser

Styreleder Terje Uggen i Mjøsen Skog mener det nok kan være noen skogeiere som kan oppleve forslaget som en forenkling, men han advarer mot konsekvensene. – Jeg tror den følelsesmessige effekten av å ikke lenger bli definert

som næringsvirksomhet, vil slå negativt ut på interessen for å være aktiv skogeier. Det er vi absolutt ikke tjent med. Vi ønsker jo økt aktivitet i skogbruket. Det er også usikkerhet knyttet til om en skogeier som ikke lenger er næringsdrivende, kan få mulighet til å utgiftsføre diverse utgifter, sier Terje Uggen.

Konsekvensen av å falle utenfor næringsbegrepet vil også kunne ha betydning for generasjonsskifter. Det er bare når virksomheten defineres som næring at man kan benytte seg at kontinuitetsprinsippet.

Risiko på lengre sikt

Regjeringen presiserer at skogfundsordningen og skattereglene knyttet til den ikke er betinget av at skogen drives som egen virksomhet. Forslaget presiserer også at erstatning for frivillig vern av skog fortsatt skal være fritatt for skatteplikt, også om skogen ikke drives som virksomhet.

– Det er allikevel en fare for at endringer kan bli tatt et steg videre på et senere tidspunkt, for eksempel ved å knytte retten til å få tilskudd til investeringer i skogen til om man er definert som næringsvirksomhet, sier Uggen.

KOMMENTAR

Klimatiltak i Statsbudsjettet

Styreleder Terje Uggen roser Regjeringens satsing på klimatiltak i skog i forslaget til statsbudsjettet for 2016.

Styreleder Terje Uggen i Mjøsen Skog roser skog-klimasatsingen i forslaget til statsbudsjett, men har ellers innvendinger mot flere av Regjeringens forslag.

– ØKT PLANTETETHET, GJØDSLING og planteforedling vil ha positiv effekt på klimaet, sier Uggen. Han er opptatt av at aktivt skogbruk kan bidra til «det grønne skiftet» og er derfor glad for at Regjeringen nå følger opp flere av skogtiltakene som inngår i klimaforliket på Stortinget og foreslår 33 mill. kroner til klimatiltak i skogen.

– Det er samtidig svært uheldig at Regjeringen foreslår å kutte bevilgningene til Treprogrammet. Regjeringen argumenterer selv for betydningen av økt trebruk og skriver at programmet har vært helt avgjørende for mange prosjekt der nye løsninger med bruk av tre har vært krevende, sier Uggen. ■

SKATT

Dyrere generasjonsskifter

Det er nesten så vi ikke tror det er sant; Regjeringen foreslår å øke skattebelastningen for de som driver jord- og skogbruk. Det rimer dårlig med Solberg-regjeringens plattform.

Tekst: BERIT SANNESS

I Regjeringens plattformen står det at Regjeringen skal bruke målrettede skatteendringer for å styrke bondens økonomiske stilling. I forslaget til statsbudsjett for 2016 går Regjeringen motsatt vei. I et budsjett hvor man foreslår milliarder i skattelette, er det både overraskende og skuffende at Regjeringen mener det bør bli dyrere

å overta jord- og skogbrukseiendom innad i familien.

Fjerner viktig virkemiddel

Regjeringen foreslår å innføre samme skattesats for salg av landbrukseiendom innen familien som ved salg ut av familien. Det betyr at man nå vil inn-

føre skatt på overdragelse av eiendom innad i familien. Dagens regler er et virkemiddel for at neste generasjon kan overta gårdsbruket tidlig. Forslaget vil gjøre det langt vanskeligere for ungdom å overta familiens gårdsbruk.

Støttepartiene protesterer

Den foreslåtte endringen vil gjøre generasjonsskiftet dyrere og svekke bondens økonomiske stilling. Forslaget har vekket sterke reaksjoner i landbruket, men også Regjeringens støttepartier KrF og Venstre har gått ut i mediene og uttalt at de går imot forslaget om å innføre skatt på overdragelse av landbrukseiendommer. Så gjenstår det å se om dette resulterer i at forslaget parkeres. Forhandlingene mellom Regjeringen og støttepartiene er ikke i havn før Mjøsnytt går i trykken.